

26.3.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö

00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM69/010/2011

Asia **Monikulttuurisuusjaoston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi Taiteen edistämiskeskusta koskevaksi lainsäädännöksi**

Taiteen keskustoimikunnan monikulttuurisuusjaosto on käsitellyt lakiluonnoksen kokouksessaan 29.2. ja hyväksynyt lausunnon sähköpostitse. Lausuntoa varten on kuultu Uudenmaan taidetoimikunnan monikulttuurisuuden läänintaiteilijaa Outi Korhosta.

Monikulttuurisuusjaosto haluaa lausunnossaan kiinnittää huomiota erityisesti kulttuurisen moninaisuuden huomioimiseen perustettavassa Taiteen edistämiskeskuksessa.

Monikulttuurisuus ei nouse esiin lakiesityksessä, mutta on jaoston käsityksen mukaan keskeinen osa sitä toimintaympäristön jo tapahtunutta ja tulevaa muutosta, johon esitetty valtion taidehallinnon uudistus pyrkii vastaamaan.

Jaosto pitää tärkeänä, että taiteilijoiden yhdenvertaisuus Taiteen edistämiskeskuksessa toteutuu. Yhdenvertaisuuden pitää toteutua apurahoja haettaessa, niistä päätettäessä ja taidepoliittisia linjauksia tehtäessä.

Maahanmuuttaja- ja etnistaustaisten taiteilijoiden yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää käytännössä positiivista erityiskohtelua.

Kulttuurisen moninaisuuden huomioimiseksi Taiteen edistämiskeskuksessa tarvitaan seuraavia toimia:

- 1) Erillinen määräraha monikulttuurisen taiteen edistämiseen on säilytettävä.**
- 2) On huolehdittava riittävästä monikulttuurisuuden asiantuntemuksesta.**
- 3) Tiedotusta on kohdennettava.**
- 4) Yhteistyötä on lisättävä.**

1) Erillismääräraha

- Erillismäärärahasta päättäminen voidaan antaa valtakunnalliseksi erityistehtäväksi Uudenmaan taidetoimikunnalle.

- Määrärahan jyvittäminen etukäteen eri aluetoimikuntien jaettavaksi ei toimi, vaan jakamisen pitää perustua saapuneisiin hakemuksiin.
- Määrärahan summaa pitää korottaa vastaamaan tarvetta.

2) Asiantuntemus

- Eri kulttuuritaustoja edustavia henkilöitä pitää nimittää luottamuselimiin.
- Luottamuselinten jäsenmäärä ei saa olla liian pieni, jotta riittävä asiantuntemus on mahdollista saavuttaa.
- Eri kulttuuritaustoja edustavia henkilöitä pitää rekrytoida virkamiehiksi.
- Tarvitaan monikulttuurisuuskoulutusta sekä luottamuselimille että henkilökunnalle.
- Luottamuselimillä ja virkamiehillä pitää olla mahdollisuus käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.
- Monikulttuurisuustyöllä pitää olla jatkuvuutta.
- Järjestöjä kuultaessa myös eri kulttuuritaustoja edustavat taiteilijajärjestöt on otettava mukaan.

3) Tiedotus

- Apurahalomakkeet ja hakuohjeet on oltava saatavilla myös englanniksi.
- Perustietopaketti apurahoista tarvitaan useilla eri kielillä.
- Tiedotusta eri kielillä on lisättävä.
- Keskustelutilaisuuksia ja neuvontaa on järjestettävä säännöllisesti – myös muualla kuin Helsingissä.
- Tilastointia on kehitettävä. Tarve kehittää järjestelmää ja monitoroida toimintaa edellyttää tarkempia tietoja kuin nykyinen 'äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi'.

4) Yhteistyö

Tarvitaan hallinnonalat ylittävää konkreettista yhteistyötä esimerkiksi seuraavien tahojen kanssa:

- kuntien kulttuurihallinnot
- saamelaiskäräjien kulttuurilautakunta
- kulttuuria kaikille -palvelu
- OKM:n saavutettavuustyöryhmä.

